

پروین ادبیات ایران

جشن تولد 105 سالگی پروین ادبیات ایران در حالی شامگاه دوشنبه به میزبانی کتابخانه ملی ایران برگزار شد که بزرگان ادبیات از جمله سیروس شمیسا، میرجلال‌الدین کزازی، اصغر دادبه و رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در گرامیداشت پروین اعتصامی حضور داشتند.

جشن تولد 105 سالگی

پروین ادبیات ایران

جام جم آنلاین: جشن تولد 105 سالگی پروین ادبیات ایران در حالی شامگاه دوشنبه به میزبانی کتابخانه ملی ایران برگزار شد که بزرگان ادبیات از جمله سیروس شمیسا، میرجلال‌الدین کزازی، اصغر دادبه و رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در گرامیداشت پروین اعتصامی حضور داشتند.

دکتر اصغر دادبه نخستین سخنران این مراسم بود که در ابتدا شعری از پروین اعتصامی خواند و او را یکی از شاعران متفکر و اندیشمند معاصر معرفی کرد.

دادبه گفت: هیچ شاعر بزرگی نیست که دارای جهان‌بینی نباشد، فیلسوف نباشد و به پاسخ‌های جدی پاسخ نگوید. پروین هم از این قاعده مستثنا نیست و در اشعار خود به دنبال ایجاد زیبایی صرف نیست و در پس هر کلام خود اندیشه‌ای دارد.

دادبه به فضایی که پروین اعتصامی در آن رشد یافته بود و شعر می‌سرود، اشاره کرد و گفت: در روزگاری که پروین زندگی می‌کرد، جنگ بین کهنه و نو در جامعه وجود داشت اما او مانند سقراط حکمت را از آسمان به زمین آورد. البته از او انتظار نخواهیم داشت که مانند فیلسوفان جهان‌بینی از نوع متفکران بزرگ ارائه دهد.

این پژوهشگر افزود: پروین گرچه زندگی تلخی داشت، اما همواره درد جاودانگی داشت و در حوزه زندگی فردی نیز دردمند بود.

مکتب پروین

در ادامه این مراسم سیروس شمیسا مقاله‌ای با عنوان «#171;حوزه‌های سکوت در شعر پروین» ارائه داد که بر حکمت شعر پروین و ارائه پند و اندرز تأکید داشت.

این استاد دانشگاه با اشاره به نظریات و آرای منتقدان ادبی گفت: در ادبیات فارسی چندین حوزه سکوت وجود دارد، البته هر سکوتی معنادار نیست. در بررسی اشعار پروین اعتصامی می‌بینیم که او در هر سه حوزه فردی، سیاسی و تجددخواهی سکوت کرده است.

این استاد دانشگاه افزود: می‌توان گفت مکتب شعر پروین اعتصامی کلاسیسیزم است که بارزترین وجه این مکتب، پند و اندرز است. شعر پروین پر از پند و اندرزهایی است که در حوزه عرفانی هم می‌تواند تعمیم پیدا کند؛ اما غالباً در جهت فرهنگ و ذهنیت عامه قرار دارد.

شمیسا تأکید کرد: شخصا پروین را شاعری بزرگ می‌دانم، با این تذکر که بزرگان را باید در کلیت دید؛ نه در جزئیات‌شان.

زندگی عارفانه

اما حجت‌الاسلام محمدجواد ادبی، رییس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی با رویکرد به عرفان اسلامی به تحلیل آثار پروین اعتصامی پرداخت و گفت: شعر و نگاه پروین اعتصامی را نزدیک به عرفان می‌دانم؛ پروین زندگی عارفانه داشت و به همین دلیل هم شعرهایش ماندگار شده است.

وی افزود: پروین توانسته از یقین هوشیارانه و بیداری ضمیرش استفاده کند که از این حیث می‌تواند برای جوانان و بخصوص بانوان ما یک الگو و معیار باشد؛ معیاری که اعتقاد و باور دینی در آن موج می‌زند.

فرزند بالابند ایران

میرجلال‌الدین کزازی دیگر سخنران این مراسم بود که در سخنانی پروین اعتصامی را یکی از فرزندان برومند و بالابند ایران‌زمین خواند و گفت: پروین، سخنوری است که سروده‌هایی او در زمان زندگی‌اش بر سر زبان‌ها روان شده است و ما کمتر سخنوری را می‌شناسیم که از این بخت برخوردار باشد.

این استاد زبان و ادبیات فارسی و پژوهشگر، ویژگی دوم پروین اعتصامی را زنده کردن شیوه «چالش‌سرایي« یا همان «مناظره« دانست و اضافه کرد: چالش‌سرایي از شیوه‌هایی بسیار کهن در ادب و فرهنگ ایران بوده و او تنها سخنوری است که بخشی از یادگارهای ادبی خود را به این شیوه اختصاص داده است.

رونمایی از خوشه پُربار پروین

علی‌دهب‌اشی به عنوان آخرین سخنران، یکی از دلایل دعوت شدنش به این مراسم را انتشار نخستین مجموعه درباره شعر پروین در 20 سال گذشته عنوان کرد و گفت: طی این 20 سال، ویرایش من از این کتاب ادامه پیدا کرد و هم‌اکنون به سه جلد رسیده است.

او گفت: پروین اعتصامی به خاطر طرفداری از مظلومان و ظلم‌ستیزی سال‌ها در محاق قرار گرفته است؛ ولی این روزها در حال توجه به آثار او هستیم.

در این مراسم به‌مناسبت سالروز تولد پروین اعتصامی از کتاب «خوشه پربار پروین ادب« نوشته عبدالعلی قاسمی رونمایی شد.

زینب مرتضایی‌فرد - جام‌جم